

**६० वर्षावरील ज्येष्ठ नागरिकांना ओळखपत्र देण्यासाठी
जिल्हास्तरावरील स्वयंसेवी संस्थांची निवड करण्याचे
अधिकार जिल्हाधिकारी यांना प्रदान करण्याबाबत.**

**महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय,सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : ओएएच २००२/प्र.क्र.१९२/सुधार-१
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : २३ फेब्रुवारी ,२००४**

वाचा : (१) शासन निर्णय सामाजिक न्याय,सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग,
क्रमांक-ओएएच २००२/प्रक्र-१९२/सुधार-१, दिनांक ६ मे,,२००३

प्रस्तावना : राज्यातील ६० वर्षावरील ज्येष्ठ नागरिकांना (स्त्री व पुरुष) तहसिलदार यांची सही व शिक्का असलेले 'ज्येष्ठ नागरिक ओळखपत्र' देण्याची प्रक्रीया पूर्ण करण्यासाठी डिगिटी फाउंडेशन, मुंबई व महाराष्ट्र ज्येष्ठ नागरिक महासंघ, मुंबई या संस्थांना दि.६ मे,२००३ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यभरासाठी प्राधिकृत करण्यात आलेले आहे. हे ओळखपत्र वैकल्पिक (optional) स्वरूपाचे आहे. ज्येष्ठ नागरिकांकडून अर्ज प्राप्त करून घेण्यापासून ते लॅमिनेट ओळखपत्र देण्यापर्यंतची सर्व प्रक्रीया या संस्थामार्फत पूर्ण करण्यात येते. ओळखपत्रासाठी संस्थेला येणा-या सर्व खर्चासाठी ओळखपत्राची किंमत प्रत्येकी रुपये ३०/- पर्यंत ठेवण्यास शासनाने मान्यता दिलेली आहे. ज्येष्ठ नागरिकांसाठी कार्यकरीत असलेल्या विविध संघटनांनी ओळखपत्र देण्याबाबतची प्रक्रीया पूर्ण करण्यासाठी प्राधिकृत करणेबाबत शासनाला विनंती केलेली आहे. सदर संस्थांनी त्यांच्या जिल्ह्याच्या क्षेत्रामध्ये यासंदर्भात कार्यकरण्याबाबत तयारी दर्शविली आहे. त्यास अनुसरून ६० वर्षावरील ज्येष्ठ नागरिकांना (स्त्री व पुरुष) ओळखपत्र देण्यासाठी स्वयंसेवी संस्थांची निवड करण्याचे अधिकार जिल्हाधिकारी यांना प्रदान करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय : राज्यातील ६० वर्षावरील (स्त्री व पुरुष) ज्येष्ठ नागरिकांना ओळखपत्र तयार करून देणेबाबत डिगिटी फाउंडेशन व महाराष्ट्र ज्येष्ठ नागरिक महासंघ (फेस्कॉम), मुंबई यांना संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये प्राधिकृत करण्यात आले आहे. सदर संस्थाबरोबर संबंधित जिल्ह्यातील ज्येष्ठ नागरिकांसाठी कार्यकरत असलेल्या स्वयंसेवी संस्थांची ज्येष्ठ नागरिकांना ओळखपत्र देण्यासाठी निवड करण्याचे अधिकार या आदेशान्वये संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हाधिकारी यांना प्रदान करण्यात येत आहेत. ज्येष्ठ नागरिकांना ओळखपत्र देण्याचे काम करू इच्छीणाऱ्या स्वयंसेवी संस्थांनी संबंधित जिल्हाधिकाऱ्याकडे प्रस्ताव सादर करावा. जिल्हाधिकाऱ्यांनी या कामासाठी योग्य संस्थांची निवड करावी. ज्येष्ठ नागरिकांना ओळखपत्र देण्यासाठी जिल्हाधिकाऱ्यांनी निवड केलेल्या स्वयंसेवी संस्थांनी वरील दोन्ही संस्थांशी संपर्क साधून एकच हॉलोग्राम निश्चित करून घ्यावा.

२. ओळखपत्राचे स्वरूप व ते देण्याबाबतची कार्यपद्धती पुढील प्रमाणे राहिल :-

(१) ६० वर्षावरील ज्येष्ठ नागरिकांना (स्त्री व पुरुष) ओळखपत्र द्यावे. सदर ओळखपत्र

G.r.

वैकल्पिक (optional) स्वरुपाचे राहिल, म्हणजे जे ज्येष्ठ नागरीक हे ओळखपत्र घेऊ इच्छित असतील त्यांना ते घेता येईल.

(२) सदर ओळखपत्र हे सर्वसाधारणपणे निवडणुक आयोगाने दिलेल्या ओळखपत्राच्या आकाराचे व लॅमिनेट केलेले असेल. ओळखपत्रामध्ये ज्येष्ठ नागरिकाचे नांव, जन्मतारीख, पत्ता, दूरध्वनी क्रमांक, रक्तगट, अचानक उद्भवलेल्या प्रसंगी कोणाशी संपर्क साधण्यात यावा, त्या व्यक्तीचे नांव, पत्ता व दूरध्वनी क्रमांक, आजार असल्यास त्याचा उल्लेख, घेत असलेले वैद्यकीय उपचार अशा तपशीलाचा समावेश असावा.

(३) तपशील इंग्रजी व मराठीमध्ये असावा.

(४) ओळखपत्र रंगीत व एकाच रंगाचे असावे व त्याचा रंग असा असावा की, त्यावरील तपशील स्पष्टपणे वाचनीय असेल.

(५) ज्येष्ठ नागरिकांसाठी विविध विभागामार्फत जाहिर करण्यात आलेल्या योजनांमधील विहित वयोमर्यादेनुसार देय सवलतीचा लाभ अनुज्ञेय राहिल. (जसे ज्येष्ठ नागरिकांना बस प्रवास सवलतीसाठी ६५ वर्षे वय ग्राह्य धरण्यात येते.)

(६) स्वयंसेवी संस्था ज्येष्ठ नागरिकांकडून विहित नमुन्यामध्ये २ प्रतीमध्ये अर्ज गोळा करील. अर्जासोबत नजिकच्या काळातील ३ रंगीत फोटो, अर्जात नमूद केलेल्या तपशीलाचा पुराव्यादाखल आवश्यक ती प्रमाणपत्रे जोडणे आवश्यक राहिल. जन्मतारखेच्या पुराव्यासाठी शाळा सोडल्याचा दाखला, जन्माचा दाखला व असा दाखला नसल्यास शल्यचिकित्सकाचा वैद्यकीय दाखला, रक्तगटाबाबतचा वैद्यकीय दाखला, रेशनकार्डची झेरॉक्स प्रत जोडणे आवश्यक आहे. अशाप्रकारे अर्जातील तपशीलाच्या पुराव्या दाखल सादर केलेल्या कागदपत्रांनुसार तपशील तसेच फोटोची पडताळणी करुन अर्ज त्याप्रमाणे संस्थेकडून अर्जावरील विहित पृष्ठाकनाद्वारे प्रमाणित करण्यात येईल. त्या बरोबरच ओळखपत्रावर अनुक्रमांक देऊन आवश्यक तो तपशील संगणकीकृत केला जाईल व त्यावर एक फोटो चिकटवला जाईल. त्यानंतर २ प्रतीमध्ये अर्ज व ओळखपत्रे संबंधीत संस्थेकडून दर आठवड्यास संबंधीत तहसिलदाराकडे हस्तबटवड्याने (पोष्टाने नव्हे) पाठविले जातील. तहसिलदार कार्यालयाकडून त्या अर्जाची पोच दिली जाईल. त्यानंतर संबंधित तहसिलदार संस्थेच्या प्रमाणपत्राच्या अनुषंगाने व अर्जदाराने पुराव्यादाखल सादर केलेल्या कागदपत्रांच्या आधारे तपासणी केल्यानंतरच ओळखपत्राच्या कार्डावर सही करुन तसेच त्यांचे सील मारुन व अर्जाची एक प्रत तहसिलदार कार्यालयांत ठेऊन घेऊन ओळखपत्र व अर्जाची एक प्रत संस्थेच्या व्यक्तीकडे परत करुन त्याची पोच घेतील त्यानंतर सदर ओळखपत्र संस्थेकडून लॅमिनेट करुन घेतले जाईल व संबंधित ज्येष्ठ नागरिकांना घरपोच दिली जातील.

३. वर नमूद केल्याप्रमाणे ज्येष्ठ नागरीकांकडून अर्ज प्राप्त करुन घेण्यापासून ते त्यांना लॅमिनेटेड ओळखपत्र देण्याबाबतची सर्व प्रक्रीया वरील दोन्ही संस्थाबरोबरच जिल्ह्यात संबंधित जिल्हाधिकार्यामार्फत निवड करण्यात आलेल्या स्वयंसेवी संस्थामार्फत करण्यात येईल. या ओळखपत्रासाठी संस्थेला येणाऱ्या सर्व खर्चासाठी ओळखपत्राची किंमत प्रत्येकी रुपये ३०/- पर्यंत ठेवण्यात यावी.

G.r.

६० वर्षावरील ज्येष्ठ नागरिकांना ओळखपत्रासाठी निवड करण्यात आलेल्या संस्थामार्फत प्राप्त झालेले अर्ज तसेच ज्येष्ठ नागरिकांमार्फत व्यक्तिशः प्राप्त झालेले अर्जांवर तहसिलदारांनी कार्यवाही करावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(ना.ना.भडीकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा.मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव,

मा.उपमुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव,

मा.मंत्री (सामाजिक न्याय) यांचे खाजगी सचिव,

मा.राज्यमंत्री (सामाजिक न्याय) खाजगी सचिव,

मा.मुख्य सचिवांचे खाजगी सचिव,

प्रधान सचिव (गृह) यांचे स्वीय सहाय्यक

प्रधान सचिव (महसूल व वन) यांचे स्वीय सहाय्यक

अपर मुख्य सचिव (सामाजिक विकास कक्ष) यांचे स्वीय सहाय्यक

प्रधान सचिव (सामाजिक न्याय) यांचे स्वीय सहाय्यक

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.

संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सर्व जिल्हाधिकारी,

त्यांना कळविण्यात येते की, वरील आदेश त्यांच्या नियंत्रणाखालील सर्व तहसीलदारांच्या निदर्शनास आणण्यात यावेत.

सर्व मंत्रालयीन विभाग,

अध्यक्ष, डिग्नीटी फाऊंडेशन, म्युनिसिपल शाळेची इमारत, टोपीवाला लेन,

लॅमिंग्टन रोड पोलीस स्टेशनसमोर, मुंबई-४०० ००७

अध्यक्ष, महाराष्ट्र ज्येष्ठ नागरिक संघाचा महासंघ,

ए-१०४, तृप्ती सोसायटी, प्लॉट-१०, सेक्टर-८, नेरुळ, नवी मुंबई-४०० ७०६

निवड नस्ती-का.सुधार-१